

Nieuwsbrief ProDemos

nummer 4 | 2021

p. 6–8 | In deze editie van onze nieuwsbrief introduceren we een nieuwe serie: Burgerschap in de breedte. Aankomende tijd interviewen we voor elke editie iemand die zich bezighoudt met burgerschap in de breedste zin van het woord.

p. 10
**Kemal Rijken vertelt over
het nieuwe programma
'Het Kamergesprek:
parlementaire debatten
uitgelegd'**

p. 11
**Nieuw:
Project Burgerschap –
Speak out loud!**

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

In dit nummer

In deze nieuwsbrief besteden we aandacht aan het nieuwe schooljaar, onze nieuwe sublocatie en de nieuwe (tijdelijke) huisvestingen van de Eerste en Tweede Kamer. Verder geven we een aantal boekentips en zijn we benieuwd naar wie jij, onze lezer, bent!

p. 4 | Terug in de Tweede Kamer
p. 9 | Van Binnenhof naar Apenrots
p. 12 | Kom jij naar ons of
komen wij naar jou?
p. 14 | Boekentips
p. 16 | Hallo! Wie ben jij?

ProDemos New Babylon geopend

Afgelopen zomer verhuisde de Tweede Kamer naar haar tijdelijke locatie naast Den Haag CS, en ProDemos verhuisde (deels) mee! Er is deze zomer keihard gewerkt in New Babylon, dat tussen het station en de nieuwe locatie van de Tweede Kamer ligt, om een uitvalsbasis te creëren voor onze educatieve programma's.

In ProDemos New Babylon bevinden zich een ontvangstruimte en vijf educatieve ruimtes, de zogenaamde *Studio's*. Daar kunnen schoolklassen met hun begeleider educatieve onderdelen doen, voorafgaand of aansluitend aan het bezoek aan de Tweede Kamer. De leerlingen kunnen er ook hun rugtassen opbergen voor ze naar de Tweede Kamer gaan.

Inschrijvingen Politiek Den Haag tweede helft schooljaar 2021/2022

Op 12 oktober openden de inschrijvingen voor de tweede helft van het schooljaar 2021/2022. Docenten kunnen nu hun schoolklassen aanmelden voor de educatieve programma's in politiek Den Haag vanaf januari 2022. Wegens corona kan helaas nog steeds maar een beperkt deel van onze programma's

doorgang vinden. Toch kijken wij uit naar de tweede helft van het schooljaar, mede dankzij onze sublocatie in New Babylon.

Bekijk onze educatieve programma's in Den Haag op prodemos.nl/politiekdenhaag

StemWijzer gemeenteraadsverkiezingen 2022

De eerste stappen zijn gezet om tientallen StemWijzers tot stand te brengen voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Ons team van redacteurs is van start gegaan, inwoners kunnen (in sommige gemeenten) bijdragen insturen en de eerste workshops met de politieke partijen hebben plaatsgevonden. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan de gratis verkiezingswebsite die gemeenten dit jaar optioneel als extraatje bij de StemWijzer krijgen. Op deze website kunnen inwoners allerlei handige informatie vinden over de gemeenteraadsverkiezingen.

Ben je benieuwd hoe een StemWijzer tot stand komt? Kijk dan op stemwijzer.nl/veel-gestelde-vragen

Directeur in podcast

In september ging onze directeur Eric Stokkink in gesprek met Jeppe Kok en Jens Meindersma van Tienskip. Tienskip is een organisatie van jongeren om jongeren bij de politiek te betrekken. Hiervoor maken ze onder andere de 'Doe er zelf wat aan'-podcast. In aflevering vier van het tweede seizoen vertelt Eric Stokkink over zijn visie op burgerschapsonderwijs, de aandachtspunten bij burgerparticipatie en de werkzaamheden van ProDemos.

Je luistert de podcast in je favoriete podcast-app!

Terug in de Tweede Kamer

‘Wat vinden jullie ervan?’ vraagt Leanne, begeleider bij ProDemos, aan de leerlingen uit havo 5 van het Greijdanus uit Zwolle. De klas staat in de Statenpassage van de ‘nieuwe’ Tweede Kamer aan de Bezuidenhoutseweg in Den Haag. Het gebouw is de dag ervoor feestelijk geopend. Als het stil blijft, knikt Leanne begrijpend: ‘Het moet nog een beetje gaan leven hier.’

Dat leven komt vanzelf. Zeker nu de schoolklassen, begeleid door ProDemos, ook weer op bezoek mogen komen. Het Greijdanus is een van de eerste scholen die het tijdelijke onderkomen van de Tweede Kamer bezoekt. Net als in de ‘oude’ Tweede Kamer begint het bezoek met een beveiligingsscan en zien de leerlingen daarna meteen de twee grote roltrappen van en naar de plenaire zaal. Nieuw is de multimediaruimte, waar de

klassen met ProDemos plaatsnemen om het debat in de plenaire zaal te kunnen volgen.

IN GESPREK MET EEN KAMERLID

Het Greijdanus heeft pech en mazzel tegelijk. De vergadering is geschorst op het moment dat zij de Tweede Kamer bezoeken en als begeleider Leanne met hen de plenaire zaal bekijkt, is er, op een bode na, niemand te bekennen.

Gelukkig staat er wel een gesprek met een Kamerlid op het programma. D66-Kamerlid Hülya Kat ontmoet de groep in de Van Someren-Downerzaal. Een half uur lang mogen de leerlingen haar de hemd van het lijf vragen over haar werk als Tweede Kamerlid.

Die vragen gaan over allerlei uiteenlopende zaken. Of Kat altijd al wist dat ze de politiek in wilde? Nee, ze wilde vroeger vooral mensen juridisch bijstaan. Wat ze zoal doet op een dag als Kamerlid? Veel vergaderen en samenwerkingen zoeken met collega's op dinsdag, woensdag en donderdag. Maandag en vrijdag zijn voor werkbezoeken, bijvoorbeeld aan mensen die te maken hebben met schuldenproblematiek of de toeslagenaffaire, twee van de onderwerpen waarop Kat voor haar fractie woordvoerder is.

TELEFOON IN BESLAG GENOMEN

Kat vertelt hoe ze in de politiek terecht is gekomen. De leerlingen zijn te jong om zelf herinneringen te hebben aan Pim Fortuyn, maar de uitleg van Kat dat ze zich in die tijd niet meer zo welkom voelde in Nederland met haar Turkse achtergrond, maakt duidelijk indruk. Het is muisstil. Totdat een leerling zijn stem hervindt en vraagt of de telefoon van Kat al eens in beslag is genomen door de voorzitter tijdens een debat.

Kat lacht hartelijk. 'Nee, ik ben daar best bedreven in,' vertrouwt ze de groep toe. 'Ik gebruik mijn telefoon ook echt voor werk. Ik bekijk bijvoorbeeld een Twitterbericht met nuttige informatie over het onderwerp waar ik zo over ga spreken of ik app met mijn beleidsmedewerker over de laatste

aanscherpingen van het punt dat ik wil maken.'

Kat is pas een paar maanden Kamerlid, ze werd bij de verkiezingen van afgelopen maart verkozen. Haar nieuwe baan begon ze dus in coronatijd met veel Zoomvergaderingen. Ze vertelt dat ze blij is dat ze haar collega's nu steeds meer 'in het echt' kan zien, dat praat toch makkelijker. Ook het gesprek met leerlingen is voor haar nieuw, maar ze vindt het heel leuk.

Ze vraagt de leerlingen naar hun eigen ambities en drukt hen op het hart om hun dromen te volgen. 'Je bent jong, je kunt nog zoveel gaan doen. En doe het niet allemaal in je eentje,' adviseert ze. 'Als je twijfelt aan je dromen, vraag dan rond in je omgeving en zoek de mensen die je verder kunnen helpen. Kijk samen waar je kunt komen.'

Educatieve programma's weer van start

Met het begin van schooljaar 2021/2022 zijn ook de educatieve programma's van ProDemos weer echt van start gegaan. In Den Haag is het educatieve programma vanwege de verhuizing van de Tweede Kamer deels vernieuwd.

Nu de volksvertegenwoordiging niet meer aan de overkant van het gebouw van ProDemos aan de Hofweg zit, maken leerlingen een wandeling naar de tijdelijke huisvestingen van de Eerste en Tweede Kamer. Om ervoor te zorgen dat die tijd leuk en nuttig besteed wordt, krijgen de leerlingen nu een tablet mee met een serie opdrachten die ze gedurende de dag uitvoeren, onder begeleiding van een begeleider van ProDemos.

Aan het einde van de dag krijgen de leerlingen een zogenaamde 'motion comic' mee: een animatie met daarin de input die de leerlingen gedurende de dag geleverd hebben. De comic laat zien welke route een wetsvoorstel aflegt voordat het een aangenomen wet wordt.

 Nieuwe serie!

Burgerschap in de breedte

Leen levende boeken in de Human Library

In de nieuwe serie 'Burgerschap in de breedte' interviewen we mensen die zich bezighouden met burgerschap in de breedste zin van het woord. We trappen af met Mieke van Eijssen, programmamaker bij de Bibliotheek Utrecht. Daar organiseert zij publieksactiviteiten voor jong en oud, zoals auteursbezoeken, lezingen, gespreksavonden en leesclubs voor verschillende leeftijden. In de Human Library brengt ze deelnemers in contact met 'levende boeken'.

Hoi Mieke, jij organiseert Human Libraries. Kun je iets meer vertellen over wat een Human Library is en hoe het werkt?

Zeker. In een Human Library staan levende boeken, dat zijn mensen met een verhaal. Mensen waar je vooroordelen over kunt hebben op basis van wat ze zijn of doen. Denk aan iemand die transgender is, een veteraan, iemand die bipolair is, of een politicus. Als deel-

nemer 'leen' je zo'n levend boek en ga je er een-op-een mee in gesprek.

Het concept voor de Human Library komt uit Denemarken en heeft goede regels voor de gesprekken, die erop gericht zijn om respectvol met elkaar om te gaan. Het is namelijk geen aapjes kijken of je mening spuien. Je mag persoonlijke vragen stellen aan een levend boek, want de mensen die meedoen als levend boek willen graag 'gelezen' worden.

Wat heeft de Human Library met burgerschap te maken?

Jezelf kunnen en willen verplaatsen in anderen is een belangrijke vaardigheid, in de politiek maar ook op werk en in je gewone, dagelijks leven. Maar je hebt lang niet altijd toegang tot verschillende ervaringen, want als je in de stad opgroeit, is de kans dat je een boer kent bijvoorbeeld klein. Of als je nog nooit van het woord transgender

Foto's: Martijn Bergsma

gehoord hebt, kun je je lastig een voorstelling maken van wat zo iemand ervaart. De Human Library geeft je toegang tot iemand met een specifieke ervaring en vertaalt abstracte hokjes daarmee in echte mensen die jij als deelnemer leert kennen.

De Human Library is ontwikkeld voor volwassenen, maar jij hebt het doorontwikkeld voor jongeren.

Hoe ziet zo'n jongerenversie eruit?

Omdat mijn werk zowel met publieks-programmering als educatie te maken heeft, ben ik gaan werken aan een manier om dit ook voor het onderwijs te kunnen doen. Op dit moment benader ik zelf scholen of ze met de Bibliotheek Utrecht een Human Library willen organiseren. Als docenten een editie voor volwassenen zien, zijn ze vaak laaiend enthousiast en zien ze

direct de potentie voor leerlingen. Dat is fijn, want het is wel een project waar je de tijd voor moet nemen. De Human Library zelf bestaat uit een middag waarop de gesprekken plaatsvinden. Elke leerling 'leent' meerdere boeken en voert dus meerdere gesprekken. Maar ik doe ook een voorbereidingsles en er is een nagesprek met een gespreksleider die de hele groep

Elke leerling 'leent' meerdere boeken en voert dus meerdere gesprekken.

bevraagt. Daar kunnen de leerlingen hun ervaringen kwijt. Zo gaan we zorgvuldig om met zowel de levende boeken als de leerlingen.

Is dat belangrijk?

Ja, toch wel. Met jongeren komt er een extra stukje zorg bij qua organisatie ten opzichte van volwassenen. De docent maakt ook de indeling voor de gesprekken. Want de docent weet bijvoorbeeld dat Ashraf getriggerd wordt door zelf-beschadiging of dat Marloes misschien wel wat blootstelling kan gebruiken aan iemand die heel andere overtuigingen heeft dan zij. Daarom doen we het ook alleen in samenwerking met scholen, we organiseren voor nu geen edities waarbij jongeren zich los kunnen inschrijven. De inbedding in het onderwijs vinden we belangrijk. Een docent maatschappijleer of Nederlands kan

later nog terugkomen op de Human Library, dan werkt zo'n ervaring langer door.

Zijn er ook boeken die je wel voor volwassenen neerzet maar niet voor jongeren?

Qua onderwerp denk ik dat alles van de volwassen editie ook voor jongeren gebruikt kan worden. Soms missen de jongeren nog wel wat nuance of misschien gewoon levenservaring, waardoor ze hun vragen misschien niet zo handig formuleren. En als daar dan een boek zit met een erg kwetsbaar verhaal en niet zoveel ervaring met jongeren, moet ik me afvragen of dat voor beide partijen wel zo'n goed idee is. Ik merkte dat ook met de vrouwelijke jager. De vmbo-leerlingen die bij haar aanschoven, waren steeds erg gefocust op de techniek van de geweren en wilden weten of ze weleens iemand had doodgeschoten. Terwijl die jager had gehoopt op een gesprek over de jacht en natuurbeheer. Dat is dan een leerpunt voor de volgende keer.

Heb je dan ook favoriete boeken voor jongeren?

Oh, ja, zeker. Een van mijn favoriete boeken is een dragqueen. Zij komt in full drag naar de bibliotheek, dat roept meteen reactie op. Ze heet Cherry

Een van mijn favoriete boeken is een dragqueen, Cherry Poppins. Zij komt in full drag naar de bibliotheek, dat roept meteen reactie op.

Poppins en is geweldig met leerlingen. Ze neemt geen blad voor de mond, voelt de leerlingen goed aan. Daar komen altijd mooie gesprekken uit.

Een van mijn favoriete momenten tot nu toe was toen ik een politicus had geregeld als levend boek. Eén jongen had op voorhand absoluut geen zin in dat gesprek en liet dat ook duidelijk blijken.

Ik overtuigde hem om toch even bij dat boek langs te gaan, want de politicus had tijd voor die jongen vrijgemaakt en de leerling had ook vragen voorbereid. Dus met veel gezucht liep hij er toch naartoe. En toen zat er een jong gemeenteraadslid tegenover hem, Mo Saiah, ook met een bi-culturele achtergrond, die uit dezelfde buurt kwam als de leerling. Die jongen was stomverbaasd. Toen ik even later langsleiep om te kijken hoe het ging, waren ze diep in gesprek. En toen ik na afloop vroeg hoe het was geweest, zei hij: 'Echt vet.' Dan is het voor mij een topmiddag. Want hier gaat die leerling nog langer over nadenken, dat neemt hij mee.

Gebeuren dit soort dingen vaker?

Ja, gelukkig wel! We doen het nog niet zo lang en schaven nog bij, maar het werkt: de reacties van leerlingen en docenten zijn heel positief. In leerlingen zit een grote onbevangenheid en nieuwsgierigheid. Je merkt dat ze het leuk vinden om vragen te mogen stellen en het gaat eigenlijk altijd heel respectvol. Het is mooi om te zien dat die jongeren ter plekke hun beeld van mensen kunnen aanpassen. Elk gesprek is anders, maar toch ondergaan ze eigenlijk allemaal hetzelfde. Hun wereld wordt een stukje groter in de Human Library.

Human Library in jouw klas

Ben je docent in Utrecht en wil je meedoen aan de Human Library met je klas? Neem dan contact op met Mieke via m.van.eijsden@bibliotheekutrecht.nl.

Ben je benieuwd naar de mogelijkheden voor een Human Library voor jongeren buiten de gemeente Utrecht, kijk dan op thehumanlibrary.nl of mail naar Martijn Bergsma via martijn@thehumanlibrary.nl

Van Binnenhof naar Apenrots

De Eerste en Tweede Kamer zijn verhuisd naar hun tijdelijke onderkomens en het Binnenhof voelt enigszins verlaten aan. Binnenkort worden de eerste hekken rond het Binnenhof geplaatst en gaan ook de inwoners van Den Haag en toeristen steeds meer van de renovatie merken. Minstens 5,5 jaar lang huizen de Eerste Kamer, Tweede Kamer, de adviserende tak van de Raad van State en het ministerie van Algemene Zaken elders.

Een aantal leuke weetjes:

1. In Den Haag houdt men erg van bijnamen voor gebouwen, zo vind je er het IJspaleis, de Vulpen en de Citruspers. Ook het tijdelijke onderkomen van de Tweede Kamer heeft al sinds de jaren 80 een bijnaam: de Apenrots. Niet alleen omdat de hoekige lagen doen denken aan een rots waarop sommige apen leven, maar ook als verwijzing naar de architect: Dick Apon.
2. In het tijdelijk onderkomen van de Eerste Kamer vind je in de plenaire zaal weinig terug uit de originele zaal. Maar als je goed kijkt, zie je nog wel de oude inktpotjes en tafellampen. De inktpotjes zijn puur ter decoratie: ze zitten tegenwoordig potdicht gelast.
3. Ook de minister-president moet diens werkplek aan het Binnenhof, het Torentje, verlaten. Misschien is dat niet eens zo vervelend, want het is een mooie, maar ook erg kleine werkplek. Zo vroeg Helmut Kohl ooit

aan Wim Kok – nadat ze al een tijdje in het Torentje in gesprek waren – wanneer ze naar zijn werkkamer gingen. Waarop Kok zei: ‘Dit is alles. Hier moet je het mee doen.’

4. Over het kunstwerk ‘Aarde’ in de plenaire zaal van de Tweede Kamer is

al veel gezegd en geschreven, maar wist je dat de Tweede Kamer ook een kunstdepot heeft waar Kamerleden schilderijen kunnen uitkiezen voor op hun werkkamers? Het meest populair zijn een portret van Winston Churchill en grote kleurrijke werken, maar er hangt ook werk van minder allure. Of zoals oud-voorzitter van de kunstcommissie Alexander Pechtold ooit zei: ‘Er is veel moois, maar ook werk dat we op een kledje op Koningsdag nog niet zouden kwijtraken.’

Tip: wil je nog een blik in de gebouwen aan het Binnenhof werpen?

Ga dan naar **Binnenhof-online.nl** en verken het virtuele Binnenhof.

Interview met Kemal Rijken

Het Kamergesprek: parlementaire debatten uitgelegd

Kemal Rijken (1980) is publicist, politicoloog en schrijver van non-fictieboeken. Wij stelden Kemal een aantal vragen over het nieuwe programma dat hij voor ProDemos presenteert, genaamd 'Het Kamergesprek: parlementaire debatten uitgelegd'.

Hoe is het idee voor Het Kamergesprek tot stand gekomen?

Tijdens de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van afgelopen maart hebben we *De Nabeschouwing* gemaakt, een online programma waarbij we na de grote lijsttrekkersdebatten analyses gaven van die debatten. Het project werd goed ontvangen en smaakte naar meer. Zodoende heb ik samen met ProDemos *Het Kamergesprek* opgezet.

Op welke manier verrijkt Het Kamergesprek het medialandschap?

Er wordt in talkshows wel veel aandacht aan de politiek besteed, maar het ontbreekt daar af en toe aan uitleg, verklaringen en aan een diepgaander

gesprek. We merkten dat die behoefte er wel is onder het publiek. Het Kamergesprek probeert daar aan te voldoen. Na afloop van parlementaire debatten of bijeenkomsten die veel impact hebben op de samenleving, komen we met een panel van deskundigen bij elkaar. Met elkaar gaan we op een begrijpelijke manier de diepte in en leggen we een debat uit zonder dat het gesprek saai of technisch wordt.

Met elkaar gaan we op een begrijpelijke manier de diepte in

Welke panelleden zullen we gedurende de reeks zien?

We hebben een team van twaalf deskundigen. Per aflevering schuiven er vier van hen aan die vanuit hun eigen expertises met mij (en met de andere panelleden) spreken over een belangrijk debat in de Eerste of Tweede Kamer. Onze panelleden komen uit de wetenschap, journalistiek of politiek, en hebben bergen van kennis in huis. Zo komen journalisten als Sheila Sitaling en Wouke van Scherrenburg aan bod, maar ook voormalige politici zoals oud-Tweede Kamerleden Keklik Yücel van de PvdA en Hero Brinkman van de PVV.

Wat hoop je dat mensen aan het eind van elke aflevering geleerd hebben?

Ik hoop dat mensen meer leren over hoe debatten en bijeenkomsten in het parlement verlopen. Aan het einde van een aflevering moet je in ieder geval meer kennis en inzicht hebben vergaard over wat er eerder deze week in het parlement besproken is en vooral ook waarom. De missie is om Kamerdebatten en -bijeenkomsten begrijpelijker te maken voor een breed publiek.

De eerste aflevering van Het Kamergesprek vond plaats op 24 september. Kemal besprak samen met Huub Bellemakers, Hanneke Gelderblom, Hero Brinkman en Sarah Gagestein de Algemene Politieke Beschouwingen 2021. De aflevering is terug te kijken op prodemos.nl/hetkamergesprek

Burgerschap aan de Burgerbar

Speciaal voor mbo-studenten hebben we een gloednieuw programma ontwikkeld: 'Project Burgerschap – Speak out loud!'. Het bestaat uit twee delen: een interactieve installatie die op een centrale plek in de school staat en een handleiding voor docenten waarmee na afloop een verdiepende les kan worden samengesteld. De studenten staan stil bij de democratische rechtsstaat en ervaren hun rol in onze democratie.

De installatie is een echte blikvanger waarmee een festivalsfeer wordt gecreëerd: foodtruck, picknicktafel, een grasveld om op te chillen en een kas met plantjes: de staatskas. Op de picknicktafel ligt een tafelkleed bedrukt met standpunten van verschillende politieke partijen. De studenten gaan daarover met elkaar in discussie. Op het grasveld staan verschillende artikelen uit de Grondwet. Welke drie artikelen kiezen ze voor hun top 3? Op de foodtruck (de Burgerbar) staan de ingrediëntenlijsten voor verschillende burgers die de studenten zelf samenstellen. Zo kunnen ze kiezen voor een 'weg met het klimaat-akkoord-rundvleesburger', een 'klimaat-

neutrale vegaburger' of een 'het klimaat is belangrijk, maar andere dingen ook-burger'. Vervolgens kunnen verschillende extraatjes aan de burger worden toegevoegd: knapperige blaadjes voor een hoger minimumloon, een extra-geldvoor-kunst-en-cultuursausje of een extra portie kaas voor 'meer blauw op straat'.

Het doorlopen van de installatie duurt ongeveer 60 minuten en vindt plaats onder begeleiding van een ProDemos-gastdocent. De verdiepende les die de docent zelf geeft, met behulp van een handleiding, duurt 45–100 minuten. Project Burgerschap is bedoeld voor mbo-scholen en uitvoeringen vinden plaats vanaf 1 april 2022.

Project Burgerschap is gratis te boeken op prodemos.nl/projectburgerschap

In Beeld

Kom jij naar ons of
komen wij naar jou?

Bij ProDemos bieden we educatieve programma's aan door heel het land: in Den Haag, op het provinciehuis, op het gemeentehuis, bij de rechtbank maar ook in de klas. Hier zie je een kleine sfeerimpressie van het programma Politiek in een Dag in Den Haag en het programma Parlement op School.

Let op!

Wegens corona voeren wij op dit moment niet op elke locatie en voor alle lesniveaus programma's uit. We hopen dat in het tweede kwartaal van 2022 (vanaf april) weer meer mogelijk is.

Houd onze website in de gaten om te zien welke programma's er wel plaatsvinden.
prodemos.nl/programmas

Publicaties

De dagen worden korter en de temperatuur daalt. De herfst is een feit. Maar met onze boekentips voor verschillende niveaus kan iedereen zich binnen goed vermaken!

Eerlijk Kars Veling

Basisschool/middelbare school

Eerlijk gaat over twee ruziënde groepen kinderen die worden uitgedaagd om samen te werken in een nieuw computerspel: 'Op zoek naar de schat in Virtuland!' Het spel is leuk maar kent geen regels. Het duurt dan ook niet lang voor er een complete chaos uitbreekt en de deelnemers elkaar flink voor de voeten lopen. De schat kan echter alleen worden gevonden door samen te werken. Maar hoe doe je dat, als je in het echte

leven ruzie met elkaar hebt? Gebaseerd op democratische principes verdelen de kinderen de macht, waarbij ze elkaar controleren en corrigeren. Tijdens hun zoektocht naar de schat komen de kinderen erachter hoe belangrijk een goede democratie eigenlijk is.

Kars Veling: *Eerlijk*
ISBN 9789085434610 | €13,99

Aan de slag met... het boek *Eerlijk*!

Kars Veling is oud-directeur van ProDemos. Om de publicatie van zijn boek *Eerlijk* te vieren hebben we een werkvorm gemaakt voor basisschool-leerlingen die het boek hebben gelezen.

De leerlingen zijn inwoners van een fictief land waar verschillende problemen spelen. Hoe gaan de

leerlingen daar oplossingen voor vinden? De leerlingen verdelen de macht en krijgen de rol van uitvoerende macht, wetgevende macht en rechtsprekende macht. Samen nemen ze besluiten over wetsvoorstellen in hun fictieve land.

De werkvorm biedt leerlingen inzicht in de basisprincipes van een democratie.

Ze moeten samenwerken, in groepjes vergaderen en ze worden uitgedaagd om met elkaar te discussiëren over sociaal-maatschappelijke kwesties. Zo krijgen ze een beeld van wat er bij komt kijken om een land te besturen.

Bekijk de werkvorm op prodemos.nl/eerlijk

Tip!

Wil je dit soort (nieuwe) werkvormen direct in je mailbox ontvangen? Meld je dan aan voor de lesbrief 'Aan de slag met...' via prodemos.nl/nieuwsbrief.

Ook voor andere onderwijsniveaus hebben we lesbrieven.

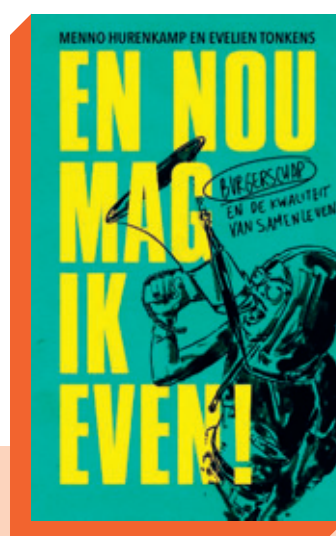
‘Groep acht aan de macht’

Jacques Vriens

Basisschool

In de klassieker ‘Groep acht aan de macht’ beschrijft Jacques Vriens het verhaal van schoolmeester Mario, die zijn klas maar niet in toom weet te houden. Mario bedenkt een plan en besluit dat de klas voor twee dagen een eigen klassenregering mag kiezen. Mario belooft zich terug te trekken en zijn macht over te dragen aan de leerlingen. Al gauw ontstaat er een felle verkiezingsstrijd. In het begin lijkt alles goed te gaan, maar na de eerste ochtend loopt alles compleet uit de hand.

Jacques Vriens: Groep acht aan de macht
ISBN 9789000340453 | €14,-

‘En nou mag ik even!’

Menno Hurenkamp & Evelien Tonkens

Middelbare school

In het boek ‘En nou mag ik even!’ behandelen Hurenkamp & Tonkens de belangrijkste onderdelen van modern burgerschap. Aan de hand van vraagstukken zoals ‘Wat betekent het om in een democratisch land te leven?’ en ‘Wat betekent stemrecht als je het met geen enkele partij echt eens bent?’ wordt duidelijk hoe belangrijk het is je stem te laten horen, je in anderen te verplaatsen en goed om te gaan met democratisch gezag.

Menno Hurenkamp & Evelien Tonkens:
‘En nou mag ik even!’
ISBN 9789024442102 | €20,-

‘Maar dat mag je niet zeggen’

Nikki Sterkenburg

(Jong)volwassenen

In het boek ‘Maar dat mag je niet zeggen’ beschrijft Nikki Sterkenburg een nieuwe generatie extreemrechtse activisten. Nikki volgde drie jaar lang ruim veertig radicaal- en extreemrechtse activisten. Ze onderzocht wie ze zijn, wat ze beweegt en hoe ze te werk gaan.

Nikki Sterkenburg: Maar dat mag je niet zeggen
ISBN 9789493168817 | €23,50

Docentendag Maatschappijleer 2022

De Docentendag Maatschappijleer is dé jaarlijkse vakconferentie voor docenten maatschappijleer, -kunde, -wetenschappen en burgerschap. Afgelopen jaar was er een Docentenweek online, maar nu hopen we jullie weer allemaal 'in het echt' te zien!

De 40ste editie van de Docentendag is op vrijdag 11 februari 2022 in Den Haag. Met dit jaar o.a. een panel over kansenongelijkheid in het onderwijs, een lezing van Madeleijn van den Nieuwenhuizen (van het Instagramaccount Zeikschrift), een workshop van Sander Lochtenberg (winnaar van de Educatieve Parel 2020) en excursies naar de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer en het Stagehuis in de Schilderswijk.

Schrijf je vanaf maandag 22 november in via prodemos.nl/docentendag

Hallo! Wie ben jij?

We willen graag meer inzicht krijgen in wie onze nieuwsbrief leest en waarom. Op die manier kunnen we onze nieuwsbrief nog beter toespitsen op wat jij graag leest. Scan daarom de QR-code en vul de enquête in. Het invullen duurt ongeveer 3 minuten en je zou ons er erg mee helpen.

ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen – in de gemeente, het waterschap, de provincie, het land en Europa.

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Deze nieuwsbrief is een uitgave van ProDemos en verschijnt 5x per jaar. Abonneer je gratis op prodemos.nl/nieuwsbrief

Redactie
Afdeling Marketing & Communicatie
Basisontwerp
Studio Duel
Fotografie
Bart van Vliet
Lay-out
Puntspatie [bno]
Druk
Bendion Mailsupport BV

ProDemos
Hofweg 1H
2511 AA Den Haag

(070) 757 02 00
info@prodemos.nl
www.prodemos.nl

Wil je de nieuwsbrief niet meer ontvangen?
Mail dan je naam en adres naar info@prodemos.nl.